

БУЏЕТ ГРАЂАНА ЗА 2024. ГОДИНУ

Пред Вама се налази поједностављени приказ усвојеног буџета за 2024. годину. Садржај укључује преглед укупног буџета и неколико издвојених категорија, на приходовној и расходовној страни, које могу бити од интереса за грађане.

На овај начин желимо помоћи грађанима да боље разумију садржај буџета општине, одакле новац долази и на шта се конкретно троши. Циљ је такођер подстаћи грађане да учествују у процесу реализације буџета у 2024. години и планирања за 2025. годину.

Шта је буџет ЈЛС?

Буџет је финансијски план који јединица локалне самоуправе (ЈЛС) користи за процјену очекиваних прихода од пореза, такси, донација и других извора, те утврђених расхода за различите услуге, пројекте, иницијативе и потребе локалне заједнице, за одређени период, најчешће за једну календарску годину.

Начелник израђује и подноси скупштини општине на усвајање нацрт и приједлог буџета. Након усвајања, начелник је одговоран за спровођење буџета.

Буџет има важну улогу у управљању јавним средствима на локалном нивоу. Грађани, кроз своје изабране представнике или директно, требају имати увид у начин на који се њихови порези и друга средства користе за локалне потребе и развој. Као и кућни буџети, буџети ЈЛС су ограничени и требају се планирати у складу са најзначајнијим друштвеним и економским приоритетима.

Ова инфографика је припремљена уз подршку Пројекта Америчке агенције за међународни развој Помоћи локалној управи (USAID/LGAA). Ставови и мишљења изражена у овоме документу не одражавају нужно ставове USAID-а или Владе Сједињених Америчких Држава.

ПРИХОДИ

Структура прихода садржи сљедеће категорије:

Приходи од пореза - чине приходи од пореза на добит, доходак од појединаца, лична примања и предузећа који послују на територији ЈЛС, порез на имовину, те индиректни порези који припадају ЈЛС.

Непорески приходи – најчешће се састоје од административних такси и накнада на локалном нивоу, комуналних такси и накнада, накнада за дате концесије на подручју ЈЛС,

накнада од ренте, накнада од промета шумом, прихода од давања права на експлоатацији природних ресурса, водне накнаде, накнада за заштиту природних и других несрећа, новчаних казни, накнада за употребу цеста за возила, средстава за финансирање пожара, прихода од пружања услуга и слично. Ту су такође и накнаде за развој неразвијених дијелова општине те накнада за уређење грађевинског земљишта.

Текући трансфери и грантови – укључују новчане трансфере са виших нивоа власти везано за различита давања појединцима, јавним установама, непрофитним и невладиним организацијама и удружењима регистрованим на подручју ЈЛС и новчане подршке са виших нивоа власти везане за дугорочне/ вишегодишње пројекте и давања на подручју ЈЛС,

Капитални грантови – новчане потпоре са виших нивоа власти везани за дугорочне/ вишегодишње пројекте и давања на подручју ЈЛС,

Финансирање – средства добијена продајом сталне имовине као што је земљиште, стамбени објекти и финансијска имовина,

Примици од финансијске имовине и задуживања - средства из финансијских задуживања,

Расподјела суфицита из претходних година или вишак средстава из претходних година. Уколико постоје, ово су неутрошена средства из претходних година која се преносе у текућу буџетску годину, те тиме повећавају приходовну страну буџета.

РАСХОДИ – На шта се новац троши?

Структура расхода садржи сљедеће категорије:

Расходи на лична примања – средства за плате, накнаде, доприносе запослених у ЈЛС и органима јавних институција на подручју ЈЛС,

Расходи по основу кориштења роба и услуга – најчешће се састоје од административних такси и накнада, издатака за енергију, превоз и комуникацију, трошкова одржавања, трошкова учешћа у заједничким пројектима од значаја за ЈЛС, средстава за заштиту од природних и других несрећа, накнада за рад мјесних заједница, средстава за заштиту од пожара, расходи по основу путовања и смјештаја и слично,

Комуналне услуге – средства за одржавање цеста и путева, јавне расвјете, зелених површина, рада зимске службе, одржавање и санације водоводне и канализационе мреже, збрињавања паса луталица, и слично,

Текући грантови, субвенције и трансфери – покривају једнократна давања јавним установама на подручју ЈЛС, издатке за спорт и културу, трошкове превоза ученика, различита социјална давања, стипендије надареним ученицима и спортистима, субвенције пољопривреди, малом бизнису и подузетништву, трансфере невладином сектору, борачкој популацији и пројектима од важности за младе,

Капитални грантови и дознаке – односе се на капиталне дознаке и помоћи ЈЛС, непрофитним организацијама и појединцима, јавним предузећима,

Издаци за нефинансијску имовину – су средства за изградњу путне, водоводне и канализационе инфраструктуре, изградње објеката од важности за функционисање ЈЛС, спортско-рекреативних капацитета, објеката од културно-историјског значаја, унапређења јавне расвјете, изградњу гробаља, пословних зона и слично,

Расходи још обухватају издатке за финансијску имовину и отплате дугова, обавезну буџетску текућу резерву и могуће вишкове прихода над расходима.